

Labklājības ministrija

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

2027
Nacionālais
attīstības plāns

Profesionāla un mūsdienīga
sociālā darba attīstība

Profesionālās pilnveides izglītības programma “Aprūpētāja profesionālā ētika, saskarsme un komunikācija”

Labklājības ministrija projekta “Profesionāla un mūsdienīga sociālā darba attīstība” ietvaros sadarbībā ar Rīgas Stradiņa universitātes Sarkanā Krusta medicīnas koledžu uzsāk profesionālās pilnveides izglītības programmas aprūpētājiem “**Aprūpētāja profesionālā ētika, saskarsme un komunikācija**” īstenošanu.

Izglītības programmas mērķis ir nostiprināt ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās pilngadīgām personām (turpmāk – SAC) aprūpē nodarbināto profesionālās ētikas normu ievērošanu, veicināt cieņpilnu ikdienas saskarsmi ar klientiem, klientu tuviniekiem un kolēģiem, vairojot izpratni par aprūpētāja lomu klientu dzīves kvalitātē.

Izglītības programmas galvenie uzdevumi:

- Aktualizēt vispārcilvēciskos aprūpes aspektus – cilvēka vērtība un pilnvērtīga dzīve;
- Sniegt ieskatu raksturu un temperamentu dažādībā, palīdzēt atpazīt un apzināties stereotipus, lai veicinātu izpratni par dažādību un atšķirīgā pieņemšanu;
- Trenēt dažādu komunikācijas veidu pielietošanu saskarsmes ar klientiem uzlabošanai;
- Sniegt zināšanas par senioru vecuma, kā arī slimu un/vai nevarīgu cilvēku psiholoģiskajām īpatnībām un vajadzībām (t.sk. ar demences izpausmēm) un trenēt aprūpētāju prasmes šīs zināšanas pielietot praksē un veidot labāku saskarsmi ar klientiem.

Izglītības programmas apguve uzlabos aprūpētāju spējas sniegt klientam empātisku, ētisku un emocionālu atbalstu ikdienas saskarsmē, ievērojot klienta tiesības, konfidencialitāti un drošību.

Mācības plānots īstenot sadarbībā ar valsts un pašvaldību SAC un līdz 2026.gada jūnijam profesionālās pilnveides izglītības programmu būs iespēja apgūt vairāk nekā 400 aprūpētājiem.

Mācību programma paredz arī individualizētu pieeju, izzinot konkrētu SAC mācību dalībnieku pieredzi un iekļaujot aktualizētos jautājumus praktiskajās mācībās.

Mācību kopējais apjoms ir 40 akadēmiskās stundas, no kurām 65% praktiskās mācības.

Mācību noslēgumā aprūpētāji saņems valsts atzītu apliecību par profesionālās pilnveides izglītības programmas “Aprūpētāja profesionālā ētika, saskarsme un komunikācija” apguvi.

Aicinām valsts un pašvaldību SAC vadītājus pieteikt mācībām aprūpētājus, sūtot aizpildītu pieteikumu uz e-pastu: iveta.dambe@rcmc.lv

RSU Sarkanā krusta medicīnas koledžas atbildīgā persona:

Iveta Dambe, 26559109

Detalizēta informācija par profesionālās pilnveides izglītības programmu un pieteikuma forma pielikumā.

Profesionālās pilnveides izglītības programma tiek īstenota ar Eiropas Sociālā fonda Plus atbalstu Labklājības ministrijas projekta “Profesionāla un mūsdienīga sociālā darba attīstība” (4.3.5.4.) ietvaros

Labklājības ministrija

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Nacionālais
attīstības plāns

Profesionāla un mūsdienīga
sociālā darba attīstība

Profesionālās pilnveides izglītības programma
“Aprūpētāja profesionālā ētika, saskarsme un komunikācija”

Mācību īstenotājs	Rīgas Stradiņa universitātes (RSU) Sarkanā krusta medicīnas koledža
Mērķa auditorija	Aprūpētāji , kas uz darba līguma pamata nodarbināti valsts un pašvaldības ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās pilngadīgām personām
Īstenošanas ilgums	40 akadēmiskās stundas , t.sk.: - 14 akadēmiskās stundas teorētiskās nodarbības - 26 akadēmiskās stundas praktiskās nodarbības
Norise, vieta un laiks	Mācību norise – klātienē , plānotas 8 akadēmiskās stundas dienā, vienu reizi nedēļā, kopā 5 dienas, paredzot kopējo īstenošanas laiku līdz 2 mēnešiem. Teorētiskās nodarbības - RSU Sarkanā Krusta medicīnas koledžā (2 dienas). Koledža nodrošina dalībnieku nokļūšana uz/no koledžas telpām no/uz SAC. Praktiskās nodarbības – darba vietai pietuvināta vide (SAC). Katrā mācību dienā koledža nodrošina 2 kafijas pauzes.
Mācību grupas	Mācību grupas lielums līdz 20 dalībniekiem (veidojot grupu viena SAC ietvaros vai apvienojot dalībniekus no vairākiem SAC vienā grupā).
Pasniedzēji	Rīta Krinberga , lektore ar 13 gadu pedagoģiskā darba pieredzi, sociālā darbiniece, medicīnas māsa, SIA “Paliatīvā aprūpe” dibinātāja un vadītāja Marija Legzdiņa , praktizējošs klīniskais psihologs, lektore ar 3 gadu pedagoģiskā darba pieredzi Aira Briede , praktizējošs klīniskais psihologs, lektore ar 18 gadu pedagoģiskā darba pieredzi
Iegūstamais dokuments	Valsts atzīta apliecība par profesionālās pilnveides izglītību tiem mācību dalībniekiem, kuri piedalījušies vismaz 90% nodarbībās un apguvuši visas profesionālās pilnveides izglītības programmas tēmas.
Fokusgrupas	Lai mācību programmas ietvaros nodrošinātu iespējami efektīvas mācības, kas balstītas aprūpētāju aktuālajās profesionālajās vajadzībās, pirms mācību uzsākšanas tiks organizētas fokusgrupas ar aprūpētājiem un SAC vadību, lai pārrunātu aktuālos aprūpētāju jautājumus, kas saistīti ar ētiku, komunikāciju un saskarsmi.
Pieteikšanās	Aprūpētājus mācībām piesaka SAC vadītājs, aizpildot pieteikuma formu (pielikumā) un nosūtot iveta.dambe@rcmc.lv RSU Sarkanā krusta medicīnas koledžas atbildīgā persona: Iveta Dambe , 26559109

Labklājības ministrija

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Nacionālais
attīstības plāns

Profesionāla un mūsdienīga
sociālā darba attīstība

Profesionālās pilnveides izglītības programmas
“Aprūpētāja profesionālā ētika, saskarsme un komunikācija”
TĒMAS

Mācību īstenotājs: Rīgas Stradiņa universitātes (RSU) Sarkanā krusta medicīnas koledža

Mācību programmas mērķis: Nostiprināt aprūpē nodarbināto profesionālās ētikas normu ievērošanu, veicināt cieņpilnu ikdienas saskarsmi ar klientiem, klientu tuviniekiem un kolēģiem, vairo izpratni par aprūpētāja lomu SAC klientu dzīves kvalitātē.

1. **Dzīves kvalitātes jēdziens un pamatprincipi.**
  - 1.1. Dzīves kvalitātes jēdziens.
  - 1.2. Dzīves kvalitātes rādītāji.
  - 1.3. Klienta līdzestība dzīves kvalitātes nodrošināšanā.
  - 1.4. Klienta privātuma ievērošana aprūpes procesā.
2. **Saskarsme, saskarsmes loma cilvēka dzīvē.**
  - 2.1. Saskarsmes vispārīgs raksturojums.
  - 2.2. Verbālā un neverbālā saskarsme.
  - 2.3. Saskarsme grupā.
  - 2.4. Saskarsmi veicinošie un traucējošie faktori.
  - 2.5. Pozitīva kontakta veidošana ar citu cilvēku.
  - 2.6. Pirmā iespaids efekts.
  - 2.7. Konflikti saskarsmes procesā, to mazināšana un novēršana.
3. **Ētiska uzvedība un profesionālās ētikas pamatprincipi aprūpes procesā.**
  - 3.1. Pieklājība, cieņpilna attieksme, iecietība, empātija.
  - 3.2. Ētiska attieksme pret klientiem ar atšķirīgiem uzskatiem un pārlicību.
  - 3.3. Ētiska attieksme pret agresīviem klientiem.
  - 3.4. Ētiska uzvedība dažādās konfliktsituācijās.
  - 3.5. Stereotipi, to ietekme uz uztveri un rīcību.
  - 3.6. Datu aizsardzība, konfidencialitātes ievērošana.
4. **Saskarsmes process ar aprūpējamiem.**
  - 4.1. Saskarsmes stili, saskarsmes prasmes, to pielietošana dažādās situācijās ar dažādām klientu grupām.
  - 4.2. Informācijas ieguves veidi saskarsmē.
  - 4.3. Personu ar invaliditāti psihes īpatnības, garīgās veselības traucējumi, saskarsmes specifika.
  - 4.4. Saskarsmes īpatnības vecu cilvēku aprūpē (senioru vecumposma īpatnības, demences raksturojums).
  - 4.5. Saskarsme, respektējot temperamenta tipu un rakstura īpatnības.
  - 4.6. Saskarsmes īpatnības ilgstoši slimu cilvēku aprūpē.
  - 4.7. Saskarsmes process ar guļošu, agresīvu, vājredzīgu, neredzīgu, u.tml. klientu.
  - 4.8. Neverbālās saskarsmes loma aprūpētāja darbā.
  - 4.9. Viegļā valoda un tās pielietošana.
5. **Saskarsme ar klienta ģimeni sociālās aprūpes procesā**
  - 5.1. Klienta ģimenes atbalstīšanas, motivēšanas un izglītošanas metodes.
  - 5.2. Iespējamie konflikti, to novēršana un risināšana.